

Sjekkliste for egenrevisjon

31 STORFE

© Stiftelsen Norsk Mat
Versjon 2021.10

Spørsmål som krever dokumentasjon vises med symbolet

Svar

Ja

Nei

Ikke
aktuelt

31.1 STORFEHALD

31.1.1 Rapporterer du til ein husdyrkontroll eller husdyrregisteret innan fristen på 7 dagar?

Som dyrehaldar har du ansvar for å rapportere når nyfødde storfe blir merkte første gong, og ved overføringar inn og ut av dyrehaldet (til dømes ved kjøp, sal, levering til slakt, import eller eksport).

Du rapporterer hendingar til husdyrregisteret via ein av husdyrkontrollane viss du er medlem i ein slik. Dersom du ikkje er medlem i ein husdyrkontroll, rapporterer du i skjematjenesta til Mattilsynet ved å logge på Altinn, eller på papirskjema til Mattilsynet. Rapporteringane skal vere på individnivå, og dei skal førast inn seinast 7 dagar etter at hendinga har skjedd.

§ Krav

Forskrift om sporbarhet og merking av storfe	Lovkrav
Rapportering til husdyrregisteret	Lovkrav

31.1.2

Har du stalla opp dyra i samsvar med forskrifta om hald av storfe?

Du må sikre god dyrevelferd med godt stell og korrekt oppstalling.

- Kyr skal ha tilgang på ein liggjeplass med mjukt underlag og tett golv. Dette gjeld òg for kviger som har mindre enn to månader att til kalving.
- Kalvar under seks månader skal ikkje haldast bundne.
- Kalvar skal ha ein tørr og trekkfri opphaldsplass, og mjuk liggjeplass med tett og varmeisolerande golv.
- Storfe skal ha kunne røre seg fritt og mosjonere på beite eller i ein høveleg luftegard i minst åtte veker i løpet av året. Føresegna gjeld ikkje ukastrerte hanndyr over seks månader.

§ Krav

Forskrift om hold av storfe	Lovkrav
Forskrift om velferd for småfe	Lovkrav
Veileder til forskrift om hold av storfe	Lovkrav

31.1.3

Blir klauvane på alle dyr regelmessig inspiserte, skorne ned til korrekt form og behandla ved behov?

Det anbefalast at alle avlsdyr over 18 mnd blir inspisert i klauvboks minst éin gong i året, og at klauvane blir skorne ned til korrekt form etter behov. Dette bør utførast av ein profesjonell og helst sertifisert klauvskjerar, som òg registrerar i klauvapp. Funn skal registrerast i klauvapp, Husdyrkontroll eller Helsekort klauv.

Omsetnad av livdyr: Grønn klauvstatus i samband med omsetnad av livdyr krev at eit antal tilsvarende 90 % av hodyr over 24 mnd kvart år blir undersøkt/blir skorne ned i klauvboks. Dette må utførast av klauvskjerar, veterinær eller produsent med godkjend grunnkurs i klauvskjering.

§ Krav

Forskrift om hold av storfe	Lovkrav
-----------------------------	---------

31.1.4

Blir funn etter inspeksjon av klauvane registrert i klauvapp, Husdyrkontroll eller i Helsekort Klauv?

Registrering ved klauvskjering er nyttig for å kunne følge klauvhelsa i buskapen over tid, ved utgreiingar i buskap med klauvhelseproblem og for dokumentasjon av buskap og individ ved kjøp og sal. Dokumentasjon ved kjøp og sal er særskilt viktig for å redusere risiko for digital dermatitt ved innkjøp av dyr. Dessutan vil informasjon fra registreringane også kunne brukast til å utvikle tiltak som kan forbetre klauvhelsa hos norske storfe. Informasjonen nyttast blant anna i avsarbeid og inngår i dag i Geno sin klauvindeks.

§ Krav

Animalia	Bransjekrav
----------	-------------

31.1.5 Får alle storfe, utanom hanndyr over 6 månader, høve til fri rørsle og mosjon på beite i minst 8 veker i løpet av sommarhalvåret?

Du skal drive slik at storfe får gode høve til fri rørsle, mosjon og naturleg åtferd.

Storfe som er oppstalla i båsfjøs, skal sikres mulighet for fri rørsle og mosjon på beite i minimum 16 uker i løpet av sommarhalvåret. Dersom du ikkje har tilgang til høveleg beite for fjøs bygd før 01.01.2014, skal dyra i staden ha tilgang til ein høveleg luftegard eller eit anna utandørs område der dei kan røre seg fritt og får mosjon.

Dersom du har dyr som er fødde på ei slik tid av året at det ikkje er forsvarleg å halde dei utandørs i løpet av den første sommaren, er det nok at mosjonskravet blir oppfylt neste vår eller sommar. Når du held kalvar ute, må du ta særlege omsyn for å dekkje dei spesielle behova kalv har, slik som ly og tørt liggjeunderlag, hyppig nok tilsyn, eigna behandling ved sjukdom, og nok fôr og drikke. Tiltak og rutinar for å sikre kalven nok fôr og drikke er særleg viktig når han ikkje går saman med mora.

§ Krav

Forskrift om hold av storfe	Lovkrav
Veileder til forskrift om hold av storfe	Lovkrav

31.1.6 Oppfyller du vilkåra for karenstid når du sel storfe eller kameldyr?

Når storfe, svin og kameldyr blir flytta frå éin buskap til ein annan, skal den som sender frå seg dyra, leggje ved ei eigenerklæring som stadfestar at desse vilkåra for karenstid er oppfylte:

- Ingen dyr i avsenderbuskapen har vist teikn på smittsam sjukdom dei siste 14 dagane før dei blei flytta.
- Dyra har vore meir enn 30 dagar i avsenderbuskapen før dei blei flytta, med unntak av dyr som er fødde i buskapen.
- Avsenderbuskapen har dei siste 14 dagane ikkje teke imot klauvdyr (obs: gjeld også småfe) frå andre buskapar, fellesbeite eller dyreflokkar.

Eigenerklæringa skal ikkje vere eldre enn 7 dagar, og ho skal oppbevarast i eitt år i dyrehaldet som tek imot dyra.

§ Krav

Dyrehelseforskriften	Lovkrav
----------------------	---------

31.1.7

Har du ein skriftleg rutine for korleis dyra sikrast mot skadelege gassar når du rører om blautgjødtsel?

Eigaren av dyra skal ha og følge ei skriftleg rutine som beskriv korleis ein sikrar dyra mot skadelege gassar frå blautgjødtsel i gjødselkjellaren når gjødsla blir rørt om eller pumpa ut.

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt

I appen KSL Trygg finn du ei arbeidsoppgåve på gjødselomrøring som du kan laste ned og tilpasse drifta di.

Så lenge gjødsla ligg i ro under golvet blir det danna ei tett skorpe, og det er svært liten fare for gjødselegass forgiftning. Under omrøring av gjødsele i samband med tømning av gjødsele kjellar blir denne skorpa broten, og det er da risiko for at gassar, særleg hydrogensulfid (H_2S), blir sleppt ut i skadelege mengder. H_2S ligg som gassboblar i blaut gjødsele, og blir frigjorde til omgjevnadene når gjødsla røres om før utkjøring.

Ei skriftleg rutine bør innehalde følgjande:

- korleis sikre at røring skjer under vêrtilhøve som gjer det mogleg med god gjennomlufting i heile husdyrrømmet
- korleis syte for skikkeleg utlufting i heile husdyrrømmet
- korleis forta omrøring når flest mogleg dyr er ute
- beskriving av korleis omsynet til HMS blir ivareteke gjennom merking og avsperring av fjøsinngangar
- beskriving av korleis røring skal gjennomførast forsiktig og under overfalta for å unngå at all gass blir frigjort momentant

§ Krav

KSL Trygg	Informasjon
Forskrift om hold av storfe	Lovkrav

Svar		
Ja	Nei	Ikke aktuelt